

VOORUITBLIK WS BUDEL 16 FEBRUARI

De start van deze wandeling is in café-zaal De Wielerbaan aan de rand van Budel. Dit dorp behoort tot de gemeente Cranendonck en is nog net gelegen in Noord-Brabant, tegen de grens met Limburg en ongeveer 25 km ten zuiden van Eindhoven.

We wandelen vandaag bijna de gehele route in de natuur, in een gebied rijk aan bossen, heide, vennen en stuifzand. Daarnaast genieten we van gezellige wagenrusten, sfeervolle caférusten én treffen we een aantal bijzondere monumenten.

De langste afstanden lopen tot het Hugterbroek en de Hugterheide. De kortere afstanden genieten vooral van de fraaie Weerterheide, het Weerterbos en het beekje De Oude Graaf.

Lees maar eens mee.

Na vertrek uit de Wielerbaan lopen alle wandelaars de eerste kilometers samen. Het is half februari, misschien kunnen we al genieten van een pril lentezonnetje, misschien lopen we door een witte wereld. Wat zeker is dat we langs het in 1947 gebouwde Mariakapelletje lopen en al snel de bebouwde kom van Budel achter ons laten. We komen in het buitengebied en proeven tijdens de eerste kilometers al direct de sfeer van de OLAT-wandelingen: een variatie van landerijen, waterlopen en bosgebieden.

We passeren immer De Immenshof en komen op een pad langs een waterloop. Na het oversteken van de Randweg Oost zijn we al snel in het eerste bosgebied.

Dan volgt de eerste splitsing, de wandelaars die voor de route van 10 km gekozen hebben, buigen hier af. Ze lopen in de richting van het militaire vliegveld Budel en komen op een mooi stukje van de Weerterheide. Het is hier fijn wandelen op de heide, soms door een stukje rul zand.

Bij de soeppost ontmoeten zij de wandelaars weer die voor langere afstanden gekozen hebben. Na dit pauzemoment lopen zij samen met hen naar de finish, zie later in de tekst.

Ondertussen leidt de route de andere wandelaars verder over de heide, op weg naar de grote koffiepost.

We lopen hier trouwens niet zomaar: Johan van de Sande, de routebouwer van vandaag, heeft wel moeite moeten doen om voor OLAT toestemming te krijgen. Het is hier namelijk militair oefenterrein. Defensie stuurde een lijst met maar liefst 16 voorwaarden waaraan we moeten voldoen. Enkele voorbeelden:

- Uiterlijk 2 dagen van tevoren moet OLAT contact opnemen met de beheerder van het oefenterrein; uiterlijk 4 dagen van te voren met het Rijksvastgoedbedrijf.
- Als de omstandigheden dat vereisen kan toegang tot het terrein tot op het laatste moment worden opgeschort.
- Geen gemotoriseerd verkeer, terrein schoon achterlaten, geen commerciële activiteiten, volledige aansprakelijkheid ligt bij OLAT.

Het zal duidelijk zijn: een winterserie uitzetten, dat doe je niet zomaar! Er komt heel wat bij kijken!

Wat ook nog geldt: alle aanwezigen op het terrein moeten op de hoogte zijn van de gestelde voorwaarden. Nou, door deze vooruitblik kennen de lezers al enkele van de voorwaarden. Probeer ze te onthouden!

We lopen hier trouwens ook door een Natura 2000 gebied, ook al onder voorwaarden opengesteld voor wandelaars.

Een weetje:

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Het gaat hen vooral om behoud en herstel van biodiversiteit, om bescherming van gebieden en soorten.

We weten dus dat we in een natuurpareltje lopen. Kijk lekker om je heen en geniet van dit mooie stukje Brabant!

Maar kijk ook even vooruit en ontdek de witte tentdoeken van de koffiepost, waar de vrijwilligers al druk in de weer zijn met koffie, chocolademelk of iets anders lekkers om de inwendige mens te versterken.

Gezellig, dat eerste pauzemoment met een bekertje vers gezette koffie! Maar niet te lang, we komen om te wandelen en van stilzitten worden we koud. Dus weer lekker op stap.

We komen nu op De Weerter- en Budelerbergen, ook wel bekend als de Weerter- en Buulderbergen, een natuurgebied van 912 hectare dat zich uitstrekt ter weerszijden van de grens van de gemeenten Cranendonck en Weert. Het gebied bestaat uit naaldbossen, droge heidevelden en stuifzanden.

We steken een stukje van de zandvlakte over en gaan dan de bossen in. Hier zwaaien we de wandelaars die 15 km lopen gedag. Zij gaan via een mooie route dwars door de heide naar de soeppost.

De langere afstanden lopen langs de afrastering van de schietbaan. Dan volgt een fraai bosgebied. We steken de spoorlijn over en horen dan het geluid van autoverkeer: de A2. Een viaduct leidt ons veilig naar de overkant en in de richting van het Weerterbos.

Dit bosgebied ligt in een laagte met daarin een variatie aan bostypen, vennen, moerassige gebieden en een groot gebied open graslanden. In het kader van een herintroductieproject zijn hier edelherten uitgezet. Misschien hebben we geluk en vangen we een glimp op van deze prachtige dieren!

Maar eerst komen we op een gezellige caférust. We passeren een rijbak en zien een Pipowagen. Grappig. We zijn bij Peerkesbosch, een oude Brabantse boerderij.

In het begin van de vorige eeuw koos Peerke, een boer uit Weert, voor een bestaan in de natuur. Hij ontgon een stuk grond en bouwde er een huis in de bossen op de grens van Brabant en Limburg. Boer Peerke kon toen niet vermoeden dat er vandaag vele OLAT-wandelaars komen pauzeren op het plekje waar hij ooit boerde!

Na de caférust lopen we opnieuw de bossen in. Spoedig volgt de splitsing met de lopers op de 20 km. Zij komen op een fraai pad langs het beekje met de aparte naam De Oude Graaf. Een heel mooi gedeelte van de route! Dan volgen ze een pad, dwars door het Weerterbos, om uiteindelijk weer aan te sluiten op de zgn. hoofdroute.

De langste twee afstanden, de 30 en 40 km gaat verder in de richting van de Hugterheide. Wat opvalt is dat ondanks de naam hier geen heide te bekennen is. We treffen vooral stuifduinen, begroeid met dennen.

De wandelaars lopen langs de uitkijktoren en komen direct hierna op een bijzondere plek: de ruïne van de grenskerker.

Een weetje:

In de periode 1648 tot 1795 liep hier de staatsgrens tussen de Republiek der Verenigde Nederlanden en de Spaanse Nederlanden. Om de katholieken, die in de Republiek in die tijd hun godsdienst niet in het openbaar mochten uitoefenen, ter wille te zijn, werd net over de grens een kerkje opgericht.

De ruïne is hier nog goed te zien. Waar de uitkijktoren staat, was vroeger een boerderij, de zogenaamde Grashut. Wij zijn nu precies op de grens tussen Brabant en Limburg.

Dan buigt de 30 km af. Zij blijven in het lage, wat natte deel, het zogenaamde Hugterbroek en vervolgen daarna de route door het Weerterbos. Al redelijk snel komen ze weer samen met de wandelaars op de langste afstand.

Deze lopen inmiddels een stuk langs het Sterksels kanaal. Zij komen opnieuw bij de Hugterheide, maar dan via de andere kant. Het is hier stiltegebied, dus even stil zijn, geniet hier vooral en kijk om je heen.

Foto: Johan van de Sande

Wat verderop kunnen we weer een praatje maken, want daar is de exclusieve wagenrust voor deze afstand.

Opnieuw is te merken dat we in een grensgebied zijn: we zien een grote grenspaal.

Nog een weetje:

Uniek, zelfs naar Nederlandse begrippen, is dat Budel nog vijf bijzondere grenspalen bezit. Vier van deze palen zijn nog origineel, één exemplaar is enige jaren geleden opnieuw gemaakt.

We lezen de letters PPP, die betekenen: "Pugno Pro Patria", ofwel: "Ik vecht voor het vaderland".

Dat vaderland was de Republiek der Verenigde Nederlanden. De palen markeerden namelijk de staatsgrens die in 1648 bij de Vrede van Münster ontstond toen de Meierij aan dit gebied werd toegevoegd. Aan deze grens werden diverse 'douanekantoren' gevestigd, onder andere een te Budel, daarom worden de palen ook wel "douanepalen" genoemd.

We zijn nu in een vochtig gedeelte van het Weerterbos aangekomen. We lopen langs het beekje De Oude Graaf. Enkele boomstammen liggen over de waterloop. Waaghalzen kunnen de oversteek wagen. Je kunt ook gewoon lekker langs het water blijven lopen!

Foto: Johan van de Sande

Bij het nabijgelegen ven (even afwachten of het na de overvloedige regen van de afgelopen maanden weer gevuld is. Bij het voorlopen was het nog een droog gevallen modderbak met enkele berken....) komen we de lopers op de 30 km weer tegen.

Beide afstanden hebben inmiddels het verste punt bereikt. Ze gaan dus op de terugweg, maar dat betekent niet dat we geen vermeldenswaardige dingen meer tegenkomen.

Het begint al met de caférust. Ditmaal in de gezellige Daatjeshoeve, net als Peerkesbosch een voormalige Brabantse boerderij. Deze is vernoemd naar de vrouw van de bouwer, een rijke industrieel. Zijn vrouw Daatje vond de hoeve, aan de rand van het Weerterbos, te ver van de bewoonde wereld liggen, vandaar dat deze verpacht werd aan boerengezinnen. Op een later moment werd dit mooie pand verkocht en verbouwd tot een restaurant. In de schuur van de Daatjeshoeve ligt nog veel oorlogsmaterieel, zelfs een motor van een neergestort vliegtuig. Belangstellenden zijn welkom om hier vrij binnen te lopen.

Foto: Johan van der Sande

Na even opwarmen en de benen rust gunnen, stappen we weer aan. We lopen nu aan de bosrand, rechts bos, links uitzicht over de landerijen. Heerlijk, die afwisseling!

Wat verder zien we vanuit een andere richting wandelaars aankomen, de samenkomst met de 20 km.

De A2 komt opnieuw in het gehoor. Na het viaduct lopen we een stukje langs een weiland en steken dan de spoorlijn weer over.

Maar de 40 km moet wel aan de kilometers komen, dus worden zij getraakteerd op een extra lus over de Weerterheide. Dit is nog een pittig stukje met aardig wat zandhappen!

Echter is daar de beloning: de wagenrust.

Inmiddels zijn de lopers op de 20 en 30 km ook op weg naar deze rust, maar zij lopen over een afwisseling van brede en smalle bospaden. De 15 km sluit aan en dan komen ook zij een grensmonument tegen, het *Geuzendijkmonument*, gelegen aan de gelijknamige dijk.

Het staat op de voormalige grens tussen de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden en Spaans Gelre, de huidige provinciegrens. Het origineel stamt uit 1952, maar dat is verplaatst naar winkelcentrum 'De Munt' te Weert. Een replica uit 1984 brengt de geschiedenis in beeld, welke zich in de loop der eeuwen in deze contreien heeft afgespeeld.

Over een oud karrenspoor lopen de wandelaars naar een zandvlakte. Ook zij mogen even een stukje door het zand ploeteren, maar veel minder dan de 40 km lopers. Tja, verschil moet er zijn!

Dan voegt de 10 km in en komen alle afstanden bij de soeppost samen.

Wat zal dat smaken, een warme kop soep in de winterkou..... én na de geleverde inspanning! Lekker even genieten en dan, we weten het, na de soeppost, begint het laatste stuk van onze wandeling.

Nog een uurtje genieten. We volgen eerst het fietspad langs het vliegveld van de legerbasis Budel. Dan lopen we door een mooi stuk buitengebied met boerderijen, grindpaden en zandwegen. Geleidelijk gaat dit over in de bebouwde kom.

Nog enkele straten en we staan weer voor de Wielerbaan.

Voldaan kijken we terug op een prachtige, afwisselende wandeling!

Geniet ervan!!

-Myriam van den Berg-